

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

от 21 юни 1999 година

относно Споразумението за организацията на работното време на морските лица, сключено между Сдружението на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Федерацията на синдикатите на транспортните работници в Европейския съюз (FST)

(1999/63/ЕО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаването на Европейската общност и по-специално член 139, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като има предвид, че:

(1) след влизането в сила на Договора от Амстердам, разпоредбите на Споразумението за социалната политика, приложено към Протокол 14 за социалната политика, който е приложен към Договора за създаването на Европейската общност, изменен с Договора от Маастрихт, са включени в член 136 до 139 от Договора за създаването на Европейската общност;

(2) в съответствие с член 139, параграф 2 от Договора, работодателите и работниците (“социалните партньори”) могат съвместно да изискват споразуменията, които са сключени на общностно равнище, да се прилагат с решение на Съвета по предложение на Комисията;

(3) Съветът прие Директива 93/104/ЕО от 23 ноември 1993 г. относно някои аспекти на организацията на работното време ⁽¹⁾; като има предвид, че морският транспорт е един от секторите на дейност, изключени от обхвата на тази директива;

(4) следва да се вземат под внимание съответните конвенции на Международната организация на труда в областта на организацията на работното време, в частност тези, които се отнасят за работното време на морските лица;

(5) Комисията, в съответствие с член 3, параграф 2 от Споразумението за социалната политика, проведе консултации със социалните партньори за

⁽¹⁾ ОВ № L 307, 13.12.1993 г., стр.18.

възможната посока на действие на Общността по отношение на секторите и дейностите, изключени от Директива 93/104/ЕО;

(6) след тези консултации Комисията прецени, че е желателно общностно действие в тази област и отново проведе консултации на общностно равнище със социалните партньори по съдържанието на предвиденото предложение, в съответствие с член 3, параграф 3 от споменатото споразумение;

(7) Сдружението на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Федерацията на синдикатите на транспортните работници в Европейския съюз (FST) уведомиха Комисията за своето желание да започнат преговори, съгласно член 4 от Споразумението за социалната политика;

(8) споменатите организации сключиха на 30 септември 1998 г. Споразумение за работното време на морските лица, което съдържа съвместно искане, приканващо Комисията да прилага това споразумение с решение на Съвета по предложение на Комисията, в съответствие с член 4, параграф 2 от Споразумението за социалната политика;

(9) Съветът, в Резолюция от 6 декември 1994 г. относно някои перспективи на социалната политика на Европейския съюз: принос към икономическата и социалната конвергенция в Съюза ⁽²⁾, прикани социалните партньори да се възползват от възможностите за сключване на договори, тъй като, по принцип, те са по-близо до социалната действителност и социалните проблеми;

(10) Споразумението се прилага за морските лица на борда на всеки морски кораб, държавна или частна собственост, който е регистриран на територията на държава-членка и, по принцип, извършва търговски морски операции;

(11) подходящият инструмент за прилагането на това споразумение е директива по смисъла на член 249 от Договора; поради това тя обвързва държавите-членки по отношение на резултата, който да се постигне, като напълно им предоставя правомощието да избират формата и средствата;

(12) в съответствие с принципа на субсидиарност и принципа на пропорционалност, прогласени в член 5 от Договора, целите на настоящата директива не могат да се постигнат в достатъчна степен от държавите-членки и поради това могат да се постигнат по-добре на общностно равнище; настоящата директива не се разпростира извън това, което е необходимо за постигането на тези цели;

(13) що се отнася до използваните в споразумението термини, които не са точно определени в него, настоящата директива предоставя на държавите-членки възможността да ги определят, в съответствие с националното законодателство и практика, както е при други директиви за социална

⁽²⁾ ОВ № С 368, 23.12.1994 г., стр. 6.

политика, използващи подобни термини, при условие че тези определения съответстват на съдържанието на споразумението;

(14) Комисията изготви своето предложение за директива в съответствие със съобщението си от 20 май 1998 г. озаглавено “За адаптиране и насърчаване на социалния диалог на общностно равнище”, като взе под внимание представителния характер на подписалите страни и законността на всяка клауза от споразумението;

(15) Комисията, в съответствие със съобщението си от 14 декември 1993 г., уведоми Европейския парламент и Икономическия и социален комитет за прилагането на Споразумението за социалната политика, като им изпрати текста на предложението си за директива, даден в споразумението;

(16) прилагането на споразумението допринася за постигането на целите, посочени в член 136 от Договора,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Целта на настоящата директива е влизането в сила на Споразумението за организацията на работното време на морските лица, сключено на 30 септември 1998 г. между организациите на работодателите и на работниците от морския сектор (ECSA и FST), както е дадено в приложението.

Член 2

Минимални изисквания

1. Държавите-членки могат да запазят или да въведат по-благоприятни разпоредби от предвидените в настоящата директива.

2. Прилагането на настоящата директива в никакъв случай не представлява достатъчно основание за оправдаване намаляването на общото равнище на закрила на работниците в обхванатите от нея области, при това без да се накърнява правото на държавите-членки и/или на социалните партньори да приемат, с оглед променящите се обстоятелства, закони, подзаконови или договорни разпоредби, различни от тези, които съществуват към момента на приемането на настоящата директива, доколкото предвидените в настоящата директива минимални изисквания се спазват.

Член 3

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконови и административни разпоредби, необходими за спазването на настоящата директива, не по-късно от 30 юни 2002 г. или следят най-късно до тази дата социалните партньори да въведат с договор необходимите мерки, като държавите-членки трябва да приемат всички необходими разпоредби, които да им позволяват по всяко време да са в състояние да гарантират резултатите, изисквани от настоящата директива. Те незабавно уведомяват за това Комисията.

2. Когато държавите-членки приемат посочените в параграф 1 разпоредби, те съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условиата и редът на това позоваване се определят от държавите-членки.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Люксембург на 21 юни 1999 година.

За Съвета

Председател

L. Schomerus

ПРИЛОЖЕНИЕ

ЕВРОПЕЙСКО СПОРАЗУМЕНИЕ

за организацията на работното време на морските лица

Като взеха предвид Споразумението за социалната политика, приложено към Протокола за социалната политика, който е приложен към Договора за създаването на Европейската общност, и по-специално член 3, параграф 4 и член 4, параграф 2 от него,

Като взеха предвид член 4, параграф 2 от Споразумението за социалната политика, който предвижда споразуменията, сключени на европейско равнище, да могат да се прилагат по съвместно искане на подписалите страни с решение на Съвета по предложение на Комисията,

като взеха предвид, че с настоящото подписалите страни отправят това искане,

ПОДПИСАЛИТЕ СТРАНИ СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Клауза 1

1. Настоящото споразумение се прилага за морските лица на борда на всеки морски кораб, държавна или частна собственост, който е регистриран на територията на държава-членка и по принцип извършва търговски морски операции. По смисъла на настоящото споразумение кораб, който е регистриран в две държави, се смята регистриран на територията на държавата, под чийто флаг плава.

2. В случай на съмнение дали един кораб се смята, по смисъла на споразумението, за морски кораб или за кораб, който извършва търговски морски операции, въпросът се решава от компетентния орган на държавата-членка. Следва да се проведат консултации със заинтересованите организации на корабособствениците и морските лица.

Клауза 2

По смисъла на настоящото споразумение:

(а) изразът “часове за работа” означава времето, през което морското лице е длъжно да работи за кораба;

(б) изразът ”часове за почивка” означава времето, което не е включено в работното време; този израз не включва кратките почивки;

(в) изразът “морско лице” означава всяко наето или назначено лице, независимо в какво качество, на борда на морски кораб, за който се прилага споразумението;

(г) терминът “корабособственик” означава собственикът на кораб или всяка друга организация или лице като корабособственик-управител или беърбоут-чартър, на когото корабособственикът е поверил отговорността за дейността на кораба и който, поемайки тази отговорност, е приел да изпълнява всички произтичащи от това задачи и задължения.

Клауза 3

В границите, посочени в клауза 5, се определя или максималният брой часове за работа, който да не се превишава в даден период, или минималният брой часове за почивка, който да се предоставя в даден период.

Клауза 4

Без да се нарушава клауза 5, нормата за часовете за работа на морското лице, както за всички останали работници, по принцип е осем часа на ден с един почивен ден на седмица и съответната почивка за официални празници. Държавите-членки могат да приемат разпоредби, целящи да се разреши или да се подпише колективен договор, който определя нормалния брой часове за работа на морските лица на база, която не е по-неблагоприятна от споменатата норма.

Клауза 5

1. Границите на часовете за работа или за почивка се установят, както следва:

(а) максималният брой часове за работа не превишава:

(i) 14 часа на всеки период от 24 часа; и

(ii) 72 часа на всеки период от 7 дни;

или

(б) минималният брой часове за почивка не е под:

(i) 10 часа на всеки период от 24 часа; и

(ii) 77 часа на всеки период от 7 дни.

2. Часовете за почивка не могат да се разделят на повече от два периода, като единият е с продължителност най-малко шест часа, а интервалът между два последователни периода за почивка да не превишава 14 часа.

3. Събиранията за проверка, тренировките по противопожарна безопасност и пожарогасене и ползване на спасителните лодки, предписани от националното законодателство и международните актове, се провеждат по начин, който в максимална степен да предотвратява нарушаването на периодите за почивка и да не води до умора.

4. В ситуации, когато морско лице е на повикване, например, когато в машинното отделение не присъстват хора, то получава съответен период за почивка като компенсация, ако нормалната продължителност на неговата почивка е нарушена от повикванията.

5. Във връзка с параграфи 3 и 4, ако няма нито колективен договор, нито арбитражно решение, или ако компетентният орган реши, че разпоредбите на колективния договор или на решението са недостатъчни по отношение на параграф 3 и 4, компетентният орган следва да определи такива разпоредби, които да гарантират на въпросните морски лица достатъчна почивка.

6. В съответствие с общите принципи за защита на здравето и безопасността на работниците, държавите-членки могат да приемат национални закони или процедури, позволяващи на компетентния орган да разрешава или да вписва колективни договори, които предвиждат дерогации на границите, определени в параграф 1 и 2. Тези дерогации, доколкото е възможно, съответстват на определените норми, но могат да включват по-чести или по-дълги периоди за отпуски или разрешаването на отпуск като компенсация на морските лица на вахта или на морските лица, работещи на борда на кораби, предназначени за кратки пътувания.

7. Разписанието с организацията на работа на борда се поставя на лесно достъпно място и посочва за всяка длъжност най-малко:

(а) график на службата в открито море и в пристанище;

(б) максималния брой часове за работа или минималният брой часове за почивка, установени със законите, наредбите или колективните договори, които са в сила в държавите-членки.

8. Разписанието, посочено в параграф 7, се изготвя съгласно стандартен образец, на работния език или езици на кораба, както и на английски език.

Клауза 6

Никое морско лице под 18-годишна възраст не работи през нощта. По смисъла на тази клауза терминът “нощ” означава най-малко девет последователни часа, включително периода от полунощ до пет часа сутринта. Настоящата разпоредба може да не се прилага, ако ефективното обучение на младите морски лица между 16 и 18-годишна възраст, в съответствие с установените програми и графици, би се нарушило.

Клауза 7

1. Капитанът на кораб има право да изисква от морското лице да положи часовете за работа, необходими за непосредствената безопасност на кораба, на лицата на борда или на товара, или за да се окаже помощ на други кораби или на лица в опасност в морето.
2. В съответствие с разпоредбите на параграф 1 капитанът може да отмени нормалното разписание за работа или за почивка и да изисква морското лице да положи необходимите часове за работа до възстановяването на нормална ситуация.
3. Веднага след като това стане възможно след възстановяването на нормална ситуация, капитанът осигурява всяко морско лице, което е извършвало работа, докато е било в период за почивка според нормалния график, да ползва съответен период за почивка.

Клауза 8

1. За ежедневните часове за работа или за почивка на морските лица се водят дневници, за да се следи за спазването на разпоредбите, постановени в клауза 5. Морското лице получава един екземпляр от дневниците, които се отнасят за него или за нея, който е подписан от капитана или от упълномощено от последния лице, както и от морското лице.
2. Определят се условията и редът за водене на тези дневници на борда, включително интервалите, през които се записва информацията. Съставя се образец на дневниците за часовете за работа или за часовете за почивка на морските лица, като се вземат под внимание евентуално съществуващите международни указания. Този образец се съставя на езика или на езиците, предвидени в клауза 5, параграф 8.
3. Екземпляр от съответните разпоредби от националното право, които се отнасят за настоящото споразумение, както и екземпляр от съответните колективни договори, се съхраняват на борда и на леснодостъпно за екипажа място.

Клауза 9

Дневниците, посочени в клауза 8, се проверяват и одобряват на съответни интервали, за да се следи за спазването на разпоредбите за часовете за работа и часовете за почивка, с които се прилага настоящото споразумение.

Клауза 10

1. При определянето, одобряването или преразглеждането на състава на екипажа се взема под внимание необходимостта от предотвратяване или от свеждане до минимум, доколкото е възможно, превишаването на часовете за работа, за да се гарантира достатъчна почивка и да се ограничи умората.
2. Ако от дневниците или от други установени факти е видно, че разпоредбите за часовете за работа и часовете за почивка не се спазват, се вземат мерки,

включително, ако е необходимо, за преразглеждане на състава на екипажа, за да се предотвратят повторни нарушения.

3. Всеки кораб, за който се прилага настоящото споразумение, има на борда екипаж, достатъчен на брой и по качество, за да се гарантира сигурността в съответствие с документа, определящ минималния екипаж с оглед на сигурността, или всеки друг равностоен документ, издаден от компетентния орган.

Клауза 11

Никое лице под 16-годишна възраст не работи на борда на кораб.

Клауза 12

Корабособственикът предоставя на капитана необходимите ресурси с цел спазване на задълженията по настоящото споразумение, включително тези, които са свързани с осигуряването на достатъчен на брой екипаж на кораба. Капитанът взема всички необходими мерки, за да осигури спазването на изискванията за часовете за работа и за почивка на морските лица, произтичащи от това споразумение.

Клауза 13

1. Всяко морско лице притежава свидетелство за правоспособност за извършване на работата, за която е нает на кораба.

Естеството на медицинския преглед, който се извършва и подробностите, които се включат в медицинското свидетелство, се определят след консултация със заинтересованите организации на морски лица и корабособственици.

Всяко морско лице се подлага на редовни медицински прегледи. Морските лица на вахта, които имат проблеми със здравето, установени от лекар като резултат от нощна работа, ако е възможно, се прехвърлят на подходяща дневна работа.

2. Медицинският преглед, посочен в параграф 1, се извършва безплатно и при спазване на лекарската тайна. Тези медицински прегледи могат да се провеждат в рамките на националната здравна система/и.

Клауза 14

Корабособствениците предоставят на националния компетентен орган, по негова искане, информация за морските лица на вахта и за други нощни работници.

Клауза 15

Морските лица се ползват от закрила на безопасността и здравето, съобразена с естеството на техния труд. Морските лица, които работят през деня или през нощта, разполагат с равностойни услуги или екипировка за защита и превенция с оглед безопасността и здравето.

Клауза 16

Всяко морско лице има право на платен отпуск най-малко четири седмици на година или на отпуск с продължителност, пропорционална на периодите на заетост под една година, в съответствие с условията за право на отпуск и ползване на отпуски, определени от националното законодателство и/или практика.

Минималният период на платен годишен отпуск не може да се заменя с парично обезщетение, освен при прекратяване на трудовото правоотношение.

Съставено в Брюксел на 30 септември 1998 година.

Федерация на синдикатите на транспортните работници в Европейския съюз (FST)

Сдружение на корабособствениците от Европейската общност (ECSA)